

De rijke man en Lazarus: Een Bijbelstudie over ongelijkheid, barmhartigheid en eeuwig leven

Inleiding

Stel je voor: een paleis, badend in weelde. Tafels vol met het beste eten, de rijkste stoffen, glinsterende juwelen. En aan de poort, een arme man, bedekt met zweren, hongerig naar zelfs de kruimels die van de tafel vallen. Dit is het tafereel dat Jezus schildert in de gelijkenis van de rijke man en Lazarus, een verhaal dat ons tot op de dag van vandaag raakt en uitdaagt.

Deze Bijbelstudie duikt dieper in deze aangrijpende parabel, onderzoekt de context, de symboliek en de tijdloze boodschap. We zullen de personages ontmoeten, hun lotgevallen volgen en de lessen toepassen op ons eigen leven.

De gelijkenis

Laten we eerst het verhaal zelf lezen, zoals opgetekend in Lucas 16:19-31:

"Er was eens een rijke man die gekleed ging in purper en fijn linnen en elke dag feestvierde. Aan zijn poort lag een arme man, Lazarus genaamd, die onder de zweren zat en verlangde naar de kruimels die van de tafel van de rijke man vielen. Zelfs de honden kwamen zijn zweren likken. De arme man stierf en werd door de engelen weggedragen naar Abraham. Ook de rijke man stierf en werd begraven. In het dodenrijk, waar hij in hevige pijn verkeerde, sloeg hij zijn ogen op en zag in de verte Abraham met Lazarus aan zijn zijde. Hij riep: 'Vader Abraham, heb medelijden met mij en stuur Lazarus om zijn vingertop in water te dopen en mijn tong te verkoelen, want ik lijd vreselijke pijn in dit vuur.' Maar Abraham antwoordde: 'Kind, bedenk wel dat jij tijdens je leven al het goede hebt ontvangen, terwijl Lazarus niets dan ellende heeft gekend. Nu vindt hij hier troost en jij lijdt pijn. Bovendien gaapt er tussen ons en jullie een wijde kloof, zodat niemand van hier naar jullie kan oversteken en niemand van daar naar ons.' De rijke man zei: 'Vader, vraag Lazarus dan om naar het huis van mijn vader te gaan, want ik heb nog vijf broers. Laat hij hen waarschuwen, zodat ook zij niet in deze plaats van pijn terechtkomen.' Abraham antwoordde: 'Ze hebben Mozes en de profeten, laten ze naar hen luisteren.' 'Nee, vader Abraham,' zei hij, 'maar als er iemand uit de dood naar hen toegaat, zullen ze tot inkeer komen.' Toen zei Abraham tegen hem: 'Als ze niet naar Mozes en de profeten luisteren, zullen ze zich ook niet laten overtuigen als er iemand uit de dood opstaat.'"¹

De personages

- **De rijke man:** Hij wordt niet bij naam genoemd, wat zijn individualiteit en menselijkheid vermindert. Hij symboliseert degenen die in weelde leven en blind zijn voor het lijden om hen heen. Zijn rijkdom is niet het probleem, maar zijn onverschilligheid en egoïsme wel.
- **Lazarus:** Zijn naam betekent "God heeft geholpen". Hij vertegenwoordigt de armen en verdrukten, die afhankelijk zijn van de barmhartigheid van anderen. Ondanks zijn ellende behoudt hij zijn geloof en wordt beloond in het hiernamaals.

De kloof

Tussen de rijke man en Lazarus gaapt een onoverbrugbare kloof. Dit symboliseert de scheiding tussen hen in het leven en de onmogelijkheid om na de dood van lot te wisselen. Het benadrukt de ernst van onze keuzes in dit leven en de consequenties voor de eeuwigheid.

De omkering

Na de dood worden de rollen dramatisch omgekeerd. Lazarus vindt troost en de rijke man lijdt pijn. Dit thema van omkering komt vaker voor in de Bijbel en herinnert ons eraan dat Gods wegen niet onze wegen zijn. Uiterlijke schijn en aardse rijkdom betekenen niets in het licht van de eeuwigheid.

De boodschap

De gelijkenis van de rijke man en Lazarus is meer dan een verhaal over hemel en hel. Het is een krachtige oproep tot:

- **Barmhartigheid:** Jezus roept ons op om onze ogen te openen voor de noden van anderen en barmhartig te zijn, net zoals God barmhartig is voor ons.
- **Delen:** Rijkdom is een geschenk van God, bedoeld om te delen en te gebruiken ten goede van anderen. Het is niet verkeerd om rijk te zijn, maar wel om egoïstisch en onverschillig te zijn.
- **Waakzaamheid:** We moeten niet gehecht raken aan materiële zaken, maar ons richten op de eeuwige waarden. De dood kan op elk moment komen en we moeten voorbereid zijn.

Context en relevantie

Jezus vertelde deze gelijkenis aan de Farizeeën, religieuze leiders die bekend stonden om hun strikte naleving van de wet en hun liefde voor rijkdom. Hij confronteerde hen met hun hypocrisie en hun gebrek aan compassie.

De boodschap van deze gelijkenis is vandaag de dag nog steeds relevant. We leven in een wereld vol ongelijkheid, armoede en lijden. De kloof tussen rijk en arm wordt steeds groter. Jezus roept ons op om bruggen te bouwen, om te delen, om te zorgen voor de meest kwetsbaren in onze samenleving.

Toepassing

Hoe kunnen we de lessen van deze gelijkenis toepassen in ons eigen leven?

- **Bewustwording:** Wees je bewust van de noden van anderen om je heen. Open je ogen voor de armoede, de eenzaamheid, de pijn.
- **Actie:** Doe iets! Geef, help, deel je tijd en talenten. Steun goede doelen, wees een luisterend oor, bied een helpende hand.
- **Levensstijl:** Leef eenvoudig, wees dankbaar voor wat je hebt en deel met anderen. Laat materiële zaken niet je leven beheersen.
- **Eeuwig perspectief:** Richt je blik op de eeuwigheid. Investeer in je relatie met God en leef volgens Zijn waarden.

Conclusie

De gelijkenis van de rijke man en Lazarus is een tijdloze boodschap over barmhartigheid, gerechtigheid en eeuwig leven. Het daagt ons uit om onze prioriteiten te heroverwegen, om te kiezen voor compassie en delen, en om te leven in het licht van de eeuwigheid. Laten we ons laten inspireren door Lazarus, die ondanks zijn lijden geloof en hoop behield, en laten we de waarschuwing van de rijke man ter harte nemen.

Vragen ter overdenking:

- Wat raakt je het meest in deze gelijkenis?

- Hoe kun jij concreet barmhartiger zijn in je dagelijks leven?
- Welke rol spelen materiële zaken in jouw leven?
- Hoe kun je je meer richten op de eeuwige waarden?

Gebed:

Hemelse Vader, dank U wel voor de lessen die U ons leert door de gelijkenis van de rijke man en Lazarus. Open onze ogen voor de noden van anderen en geef ons de kracht om barmhartig te zijn en te delen. Help ons om te leven in het licht van de eeuwigheid en onze schatten te verzamelen in de hemel. Amen.